VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: 4.6 Zienswijze jaarstukken 2023, wijziging begroting 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 ODRN
Indiener: Vincent Ketelaars en Gydo van der Zwaluw Fractie: Kernachtig Druten
Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)? o Wij hebben nog meer duiding nodig over de stukken om ons standpunt te bepalen.

NR	**FORMULERING VRAAG** *Datum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord: 12-06-2024*
1.	*Hoeveel uren heeft de gemeente Druten in 2021, 2022, 2023 en 2024 afgenomen bij de ODRN?*	*Als eerste is het belangrijk om te benoemen dat uren vaak niet de optimale maatstaf zijn, om de gerealiseerde werkzaamheden van de ODRN te bekijken. Omzet is vaak de maatstaf die het beste werkt. Hieronder een uitleg* *1) De complexiteit van de processen van de ODRN verschillen behoorlijk. Voor BRIKS werkzaamheden (waar de processen een stuk meer cyclisch /voorspelbaarder/homogener zijn) is het vaak een betere indicator dan voor de Milieu werkzaamheden. Vandaar dat er landelijk ook wordt gekeken naar een andere manier van rapporteren, waarbij er minder wordt gekeken naar de uren/producten en meer naar "outcome." Hierbij wordt gekeken naar wat de werkzaamheden hebben bijgedragen aan het bewerkstelligen van een veilige en gezonde leefomgeving.* *2) De uurtarieven per schaal verschilden. Een senior vergunningverlener schreef in het verleden één uur, net als een junior vergunningverlener. Echter was het uurtarief tussen deze 2 uren wel aanwezig. Dit zorgde voor veel omslachtig narekenwerk. Mede daarom is de ODRN op 1 januari 2023 over gegaan op een uniform uurtarief, waarbij het tarief een gewogen gemiddelde is tussen alle schalen. Dit maakt terugkijken in het verleden en vergelijken met het heden lastig.*

		We hebben na het nodige uitzoekwerk gevraagd aan de ODRN of het gegevens kon aanleveren in de twee dagen tijd die de ambtelijke organisatie heeft gekregen voor het beantwoorden van de vraag. Dit is niet gelukt binnen de deadline. Mocht er ondanks de argumenten een sterkte behoefte zijn aan een dergelijk overzicht, kunnen we dit uitvragen.
2.	*Welke werkzaamheden heeft de gemeente Druten meer afgenomen sinds 2021 ten opzichte van 2024?*	*De ODRN werkt markt gestuurd/vraag gestuurd. Indien er meer diensten zijn afgenomen, is het omdat het gebaseerd is op de vraag die aanwezig is.* *Als er veel meldingen milieu zijn en veel milieuvergunningen worden aangevraagd, dan moeten deze aanvragen wettelijk worden behandeld. Hetzelfde geldt voor de meldingen omtrent sloop asbest en vergunningen sloop asbest. Op het moment dat er meer meldingen en vergunningen worden verleend, dan neemt het aantal zaken waar toezicht op moet worden gehouden logischerwijs toe.* *We verwachten dat deze in de toekomst toenemen, gelet op het coalitieakkoord.* *Om toch een antwoord te geven op de vraag die is geformuleerd, waarbij ook een uitvraag wordt gedaan over 2024 (dat nog bezig is) is gekozen om hieronder de getallen te benoemen van het aantal producten dat in de advieslijsten is opgenomen (die de basis vormen voor de begrotingen). Dit zijn* *1) Grove schattingen en niet de daadwerkelijk gerealiseerde productie- in 2021 werd er uiteindelijk meer gerealiseerd en moest er meer bij.* *2) nemen niet mee dat de PDC (Product Dienst Catalogus) op 1 januari 2023 is versimpeld* *3) de projecten en maatwerkopdrachten staan hier niet bij* *4) houden geen rekening met andere context (zoals omgevingswet, leges, vraaggestuurdheid van markt)* *2021:* *BRIKS = 369 st. (108 Vergunning, 54 Toezicht en handhaving, 7 Juridisch, 200 overige) € 74.198* *MILIEU = 401 st. (207 Vergunning, 176 Toezicht en handhaving, 18 juridisch) € 355.991*

		2022: *BRIKS = € 67.614* *MILIEU = €433.286* *2023:* *BRIKS = 165 (100 Vergunning, 63 toezicht en handhaving, 2 juridisch) € 81.795* *Milieu = 381 (176 Vergunning, 172 toezicht en handhaving, 33 juridisch) € 451.984* *2024:* *BRIKS = 172 (110 Vergunningverlening, 63 toezicht en handhaving, juridisch 2) € 92.966* *Milieu = 366 (161 vergunning, 172 toezicht en handhaving, 33 juridisch) € 526.258*
3.	*Hoe kan er in één maand (tussen een december-rapportage en de jaarrekening) nog een afwijking van 80% negatief in het resultaat ontstaan?*	*We zijn benieuwd naar welke december-rapportage, welke jaarrekening en welke afwijking van 80% negatief wordt verwezen. We vragen de vrager de vraag te specificeren en de berekening te laten zien.* *Globaal antwoord: Vaak is het zo dat tijdens het sluiten van het financiële jaar zich nog mutaties voordoen. Kosten worden geboekt op projecten die open stonden, uren worden geschreven en gedeclareerd.* *De ODRN stuurt erop om zo accuraat mogelijk uren te blijven schrijven.* *De ODRN is goed in controle van de actuele cijfers en het geven van real-time inzicht, een stuk beter dan een aantal jaar geleden.* *Toch is het zoals in iedere organisatie met complexe, niet cyclische waardestroomprocessen gebruikelijk dat er zich tijdens de P&C cyclus zich op het laatste moment mutaties voordoen.* *Een zinsnede die dit benadrukt is de afdronk van het accountantsverslag op de jaarstukken 2023, namelijk dat de ODRN een professionele organisatie is, die zijn interne beheersing op orde heeft.* *reactie controller ODRN:* *We vermoeden dat het gaat over de cijfers die tot en met oktober 2023 waren gedeeld. Destijds was de prognose nog €522.000 en in de realisatie was dit €99.000 Het geprognosticeerde resultaat bevatte niet alle exacte bepalingen die per*

		balansdatum 31-12-2023 wel moesten worden genomen (o.m. voorziening voor verlofdagen). Daarnaast hebben we aan het eind van het jaar nog te maken gehad met facturen en andere onvoorziene kosten welke bij hebben gedragen aan de afwijking van de prognose. We hebben daar leering uit getrokken en streven er naar om in de toekomst scherpere prognoses neer te zetten.
4.	*Wat zijn de risico's/gevolgen van het verzoek om vanaf 2025 met een lagere omzet te rekenen voor de gemeente Druten?*	*Bezuinigen op milieucontroles bij bedrijven zal ertoe leiden dat we als gemeente meer kans lopen op milieucriminaliteit, een verhoogde kans op zogeheten ongewone voorvallen (met schade voor mens en milieu als resultaat) en dat we het risico lopen als gemeente onder de wettelijke ondergrens te komen die gesteld wordt vanuit het rijk.* *Bezuinigingen op ruimtelijk advies kan er o.a. ervoor zorgen dat de gemeente geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan bewerkstelligen. Ruimtelijk advies en milieucontroles worden vaak aangevraagd door collega's van de gemeente om bij nieuwe woningbouwprojecten te kijken wat de impact van bedrijven op de woningen is. Indien er wel bezuinigd hierop wordt, zal de ODRN ook hard terugkoppelen aan uitvragen van collega's binnen de WDW dat zij hier niet meer uren op kunnen realiseren. Dit verhoogt de kans dat we als gemeente geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat kunnen garanderen, wat kan leiden tot kostenverhogende processen aan de achterkant (e.g. meer verzoeken tot handhaving, juridische procedures, ontevreden burgers en bedrijven en meer kans op afbreukrisico).*
5.	*Als we kijken naar de begroting die jaarlijks wordt toegevoegd gaat de ODRN in 2021 uit van een bijdrage van de gemeente Druten van € 453.000,-. Op dit moment hebben we het over € 714.000,-. Wat is de oorzaak van de toename van de begroting van maar liefst 57 %?*	*We zijn benieuwd waar het bedrag in deze berekening vandaan komt.* *De verwachte toename tussen deze jaren is volgens onze berekeningen is niet 57%, maar ~28%.* *De bijdrage van de gemeente Druten was in 2021 namelijk €557.747 (bron, adviesrapport AGR jaarstukken 2021, pagina 9, hieronder gecopy paste).* *Het verschil tussen 2021 en het voorgestelde bedrag in 2025 is (714.000 - 557.747) / 557.747 x 100% = 28%*

		De hoofdoorzaken van deze toename van 28% zijn o.a. te verklaren vanuit *1) Inflatie.* *1) de vraaggestuurdheid/markgestuurdheid zoals eerder aangegeven, waarbij het budget van de ODRN een index is voor de bedrijvigheid in een regio.* *3) Omgevingswet en de voorbereidingen hierop met daarbij behorende kosten.* *Als je kijkt naar de begrotingen van andere opdrachtgevers afgezet tegen de omzet van de ODRN ligt Druten al een tijd consistent op 2% - 3% van het totale budget van de ODRN.* *Zo ook in 2021 waarbij de procentuele bijdrage van Druten als volgt was:* *€557.747,- / €23.363.468,- x 100% = 2.4%*
6.	*Op dit moment functioneert ODRN met een overhead van 26% in realisatie. Waarom gaat dit stijgen naar 30%?*	*In de wijzigingen van de overhead op pagina 14 van de concept-wijziging begroting 2024 ziet u een verklaring:* *"We passen de bezetting van overhead aan op de taakverschuivingen als gevolg van de afbouw van de gastheerschapovereenkomst met de gemeente Nijmegen en ook op nieuwe maatschappelijke opgaven, zoals: toenemende publicatieplicht, toenemende communicatie aan burgers en pers, meer overhead vanwege gestegen inhuur, outcomesturing, CBS rapportages. In hoofdstuk 3.6 van de begroting 2025 gaan we hier nader op in. We zijn bezig met een organisatieontwikkeling. De plannen en benodigde formatie zullen we u in de loop van 2024 voorleggen."* *Overigens is het gemiddelde overhead percentage van 30% volgens de benchmark van Arno Seinstra onder de Omgevingsdiensten in Nederland een gemiddeld percentage (22-40%).*
7.	*Op welke wijze wordt de gemeente Druten tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de ontvlechting van de BRIKS taken van de gemeente Nijmegen? En kan de gemeenteraad hier periodiek over geïnformeerd worden?*	*BRIKS taken staat voor bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen.* *De wethouder en gemeentesecretaris worden geïnformeerd tijdens de Algemeen Bestuur (AB) overleggen.* *De ambtelijke organisatie wordt geïnformeerd tijdens de partner overleggen. Zodra de ambtelijke organisatie iets noemenswaardig ontvangt over de*

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

		BRIKS ontvlechting, zal de ambtelijke organisatie de gemeenteraad informeren.
8.	*Kan de ODRN zelfstandig verder gaan als de gemeente Nijmegen niet de BRIKS taken had terug getrokken? En was dan een verkenning met de ODRA overbodig geweest?*	*Dit zijn twee vragen in één en ze zijn beiden behoorlijk speculatief.* *Ja, de ODRN zou een stuk robuuster zijn als gemeente Nijmegen niet had besloten de BRIKS taken terug te nemen.* *Nee, het is niet zo dat de ODRN dan automatisch robuust genoeg zou zijn en zou kunnen voldoen aan alle KPI's van het rijk.* *De belangrijkste KPI qua robuustheid zou dan haalbaarder zijn. Andere criteria echter niet. Een verkenning met andere omgevingsdiensten was nooit overbodig en uiteindelijk hoogstwaarschijnlijk ook nodig.* *Feit is namelijk dat er in Gelderland relatief veel omgevingsdiensten zijn. Dit waren er 7 en zijn er sinds 1 januari 2024, nadat twee omgevingsdiensten zijn gefuseerd tot de ODveluwe.* *Als voorbeeld: provincie Noord-Brabant heeft 3 omgevingsdiensten, die een stuk autonomer kunnen opereren en robuuster zijn, wat de intentie is geweest van de oprichting van de omgevingsdiensten en één van de conclusies van de commissie van Aartsen.*
9.	*Op welke wijze is de bijdrage voor het project ontvlechting BRIKS vastgesteld? En komen de frictie kosten van € 3.419.000 voor rekening van de gemeente Nijmegen?*	*De frictiekosten over de jaren 2025-2027 zijn op basis van een afbouw van de overheadkosten. Op dit moment wordt er nog gesproken over de financiële afwikkeling over de frictiekosten tussen de gemeente Nijmegen en de ODRN.* *De eerste drie jaar praat de ODRN over frictiekosten. Voor 2028 zal dit betekenen dat de ODRN een target heeft.*
10.	*Een fusie traject kost vaak meer geld in het begin dan het oplevert. Wordt hier ook rekening mee gehouden en voor wie zijn rekening komen deze kosten?*	*Het proces van een eventuele fusie nog in de kinderschoenen, maar logischerwijs wordt hier ook rekening mee gehouden. Op een later stadium kunnen hier uitspraken over worden gedaan. Op de lange termijn is de verwachting dat een fusie kwalitatief en kwantitatief voordelig zal zijn voor de opdrachtgevers.*
11.	*Is er een gedetailleerde aanpak plus berekening beschikbaar hoe de overheadkosten evenredig met de*	*Dit is onderdeel van de besprekingen tussen de ODRN met de gemeente Nijmegen.*

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

	omzetdaling worden beperkt? En hoe is deze aanpak met berekening verdisconteerd in de frictiekosten voor rekening van Nijmegen?	
12.	*Hoe is het mogelijk dat Wijchen percentueel gezien een veel lagere bijdrage heeft dan de gemeente Druten ten opzichte van het aantal inwoners? De gemeente Wijchen heeft ook nog eens vier grote bedrijventerreinen.*	*Hier zijn meerdere verklaringen voor en uiteindelijk is het appels met peren vergelijken. Bovendien valt de bijdrage per capita mee.* *1) Druten heeft 6 gemeentelijk complexe bedrijven, Wijchen slechts 2.* ***Wat is een complex bedrijf?*** *De Omgevingswet gebruikt de term complexe bedrijven voor bedrijven die door aard en omvang grote gevolgen kunnen hebben voor de leefomgeving. Bijvoorbeeld omdat de activiteiten van het bedrijf ernstig nadelig zijn voor het milieu. Of omdat het bedrijf de ruimtelijke keuzes in de omgeving beperkt.* *2) Inwoneraantal is niet altijd een goede indicator voor de bedrijvigheid in de regio, noch voor de aard, de complexiteit en de verdere (milieu)context van een omgeving.*
13.	*Is het noodzakelijk dat de ODRN gevestigd is op een A-locatie in het centrum van Nijmegen?*	*Het hebben van een A-locatie is geen noodzakelijkheid. De huidige locatie heeft nog een huurcontract. Een eventuele verhuizing kan een optie zijn.*
14.	*Is het mogelijk om het conceptrapport van Fringe in te zien?*	*Jazeker, de ODRN heeft aangegeven dat deze openbaar is te raadplegen via de website van de ODRN (bestuursstukken ODRN 26 oktober 2023)* Bestuur ODRN – Omgevingsdienst Regio Nijmegen (odregionijmegen.nl)
15.	*Hoe realistisch is de meerjaren begroting tot 2028?*	*De inkomsten van de meerjarenbegroting (2026-2028) zijn grotendeels gebaseerd op de werkplannen 2025 en de kosten zijn zo volledig mogelijk meegenomen. Er zijn diverse (vaak onvoorziene) financiële fluctuaties over de jaren heen waar op dit moment nog geen rekening mee is of kan worden gehouden. De ODRN streeft er naar een zo'n realistisch mogelijk begroting, maar de meerjarenbegroting is een richting die de ODRN verwacht op te gaan en is "met potlood beschreven".*

Afspraken

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Bronnen visualisatie.

4.8 Deelnemersbijdragen 2021

In onderstaande tabel staan de bijdragen 2021 per opdrachtgever.

Omschrijving	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Provincie Gelderland	Overige opdrachtgevers	Totaal
Vergunning behandelen	918.985	520.106	161.633	318.771	3.504.919	290.500	3.148.451	658.474	9.521.838
Uitvoeren toezicht en handhaving	664.037	527.727	218.367	276.335	2.761.366	411.117	1.122.795	264.419	6.246.163
Adviseren en afhandelen	334.634	260.576	127.991	106.796	816.133	155.823	539.869	175.048	2.516.872
Projecten en overig	267.434	215.056	49.756	171.457	1.129.840	114.582	2.239.888	890.583	5.078.595
Subtotaal	**2.185.089**	**1.523.465**	**557.747**	**873.360**	**8.212.258**	**972.022**	**7.051.003**	**1.988.523**	**23.363.468**
Mutatie onderhanden werk	- 137.615	- 58.540	- 15.892	- 66.550	- 349.809	- 40.744	- 140.019	59.152	-750.018
Totaal	**2.047.474**	**1.464.925**	**541.855**	**806.810**	**7.862.449**	**931.278**	**6.910.985**	**2.047.675**	**22.613.450[2]**